

Studiju kursa apraksts

Starptautiskā drošība

Kursa apraksta statuss: Apstiprināts

Kursa apraksta versija: 6.00

Kursa apraksta apstiprināšanas datums: 02.02.2024 12:30:57

Par studiju kursu

Kursa kods:	JF_429	LKI līmenis:	7. līmenis
ECTS:	3.00	Kredītpunkti:	2.00
Zinātnes nozare:	Tiesību zinātnes		
Mērķauditorija:	Tiesību zinātne; Politikas zinātne		

Studiju kursa vadītājs

Kursa vadītājs:	Jānis Teivāns-Treinovskis

Studiju kursa īstenotājs

Struktūrvienība:	Sociālo zinātņu fakultāte
Vadītājs:	Karina Palkova
Kontaktinformācija:	Dzirciema iela 16, Rīga, szf@rsu.lv

Studiju kursa plānojums

Pilns laiks						
Daļas nr.	Īstenošanas forma	Skaits	Ilgums (ak.st)	Kontaktstundas	Gala pārbaudījums	ECTS
1	Lekcijas	6	2	12	Eksāmens (Rakstisks)	3.00
	Nodarbības	6	2	12		
	Kopā:		24			
Nepilns laiks						
Daļas nr.	Īstenošanas forma	Skaits	Ilgums (ak.st)	Kontaktstundas	Gala pārbaudījums	ECTS
1	Lekcijas	4	2	8	Eksāmens (Rakstisks)	3.00
	Nodarbības	1	2	2		
	Kopā:		10			

Studiju kursa apraksts

Priekšzināšanas:

Vispārīgas vēstures zināšanas par periodu pēc Otrā pasaules kara.

Mērķis:

Studiju kursa galvenais mērķis ir sniegt studentiem izpratni par nozīmīgākajām starptautiskās politikas iezīmēm un dinamiku, kā arī centrālajiem konfliktiem un problemātiku starptautiskajā drošībā 21. gadsimtā. Šajā studiju kursā mēs aplūkosim pastāvošās akadēmiskās debates jautājumos, kas skar tradicionālos un netradicionālos draudus, atturēšanas koncepta efektivitāti, starptautisko organizāciju ietekmi uz sadarbību drošības jomā, kā arī citus. Šis kurss aptvers galvenās starptautisko attiecību teorijas un veicinās student spējas piemērot teorētiskus konceptus integrētas empīriskas analīzes veikšanā. Studiju kurss piedāvā kontekstuāli bagātu un vēsturiski pamatotu izpratni par galvenajiem konceptiem, kas veido starptautiskās drošības vidi mūsdienās. Tā vietā, lai būtu strukturēts, balstoties uz gadījumu analīzi, ģeogrāfiski vai hronoloģiski, kurss ir sadalīts vairākos konceptuālos klāsteros, kas pievēršas nozīmīgākajiem,

ilgstošākajiem, diskutablākajiem un/vai neskaidrākajiem aspektiem, kas veido mūsdienu starptautiskās drošības izpratnes kodolu un atspoguļojas dažādos starptautiskās dienaskārtības līmeņos.

Tēmu saraksts

Pilns laiks

Nr.	Tēma	Īstenošanas forma	Skaitis (norises vieta)
1.	Ievads. Galvenās starptautisko attiecību teorijas un to nozīmība starptautiskās drošības analīzē.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
2.	Multipolaritāte un starptautiskās drošības jautājumi 21. gadsimtā. Ģeopolitiskā vide. "Karstie punkti" starptautiskajā vidē.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
3.	Kara cēloņi un miera nosacījumi.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
4.	Tradicionālie un netradicionālie draudi starptautiskajai drošībai un stabilitātei. Demokrātija un starptautisko konfliktu risināšana mierīgā ceļā.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
5.	Starptautiskās organizācijas un konfliktu regulēšana.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
6.	Atturēšana: Militārais saturs un politiskais ietvars.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
7.	Starptautiskā ieroču kontroles, neizplatīšanas un atbrūņošanās sistēma.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
8.	Terorisms un vardarbīgais ekstrēmisms: Starptautiskā dinamika.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
9.	Pilsoņu kari un etniskie konflikti: Cēloņi, regulēšana un atrisināšana.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
10.	Mūsdienu karadarbības hibrīdā daba un nemilitārie līdzekļi. Tehnoloģiju attīstība un starptautiskā drošība.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
11.	Kibertelpa: Sāncensība un sadarbība.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
12.	Informācijas telpa un starptautiskā drošība. Stratēģiskā komunikācija.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
13.	Starptautisko attiecību teoriju "aklie punkti": 1. Starptautiskais terorisms un reālisms. 2. Konflikts Sīrijā un konstruktīvisms. 3. ANO Drošības padomes Lielais piecinieks un liberālisms.	Nodarbības	1 (auditorija)
14.	Starptautisko attiecību teoriju kombinēšana: 1. NATO pastiprinātā klātbūtne Baltijas valstīs. 2. Mali pilsoņu karš un starptautiskās atbildes uz to. 3. Ķīnas ietekmes pieauguma radītie izaicinājumi un iespējas starptautiskajai drošībai.	Nodarbības	1 (auditorija)
15.	Starptautiskās organizācijas: 1. Ruandas genocīds un ANO neveiksmes faktori. 2. NATO, Ķīna un transatlantiskā drošība. 3. EDSO atbildes krīzei Ukrainā.	Nodarbības	1 (auditorija)
16.	Netradicionālie draudi: 1. Gadījuma analīze [migrācija]. 2. Gadījuma analīze [klimats un vide]. 3. Gadījuma analīze [nabadzība].	Nodarbības	1 (auditorija)
17.	Hibrīdie draudi: 1. Krievija un iejaukšanās ASV vēlēšanās. 2. Ķīna un Huawei: Problemātikas plašums. 3. Covid-19 un dezinformācija: Sekas starptautiskajai drošībai.	Nodarbības	1 (auditorija)
18.	Starptautisko attiecību konceptuālās debates: 1. Nevalstisko aktieru loma starptautiskajā drošībā 21. gadsimtā. 2. Ziemeļkorejas kodolprogramma un starptautiskās atbildes iespēju telpa. 3. Spēka	Nodarbības	1 (auditorija)

	lietošanas starptautiskajās attiecībās dilemma – ieguvumi un zaudējumi.		
Kopā lekcijas			6
Kopā nodarbības			6
Kopā			12
Nepilns laiks			
Nr.	Tēma	Īstenošanas forma	Skaitis (norises vieta)
1.	Ievads. Galvenās starptautisko attiecību teorijas un to nozīmība starptautiskās drošības analizē.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
2.	Multipolaritāte un starptautiskās drošības jautājumi 21. gadsimtā. Ģeopolitiskā vide. "Karstie punkti" starptautiskajā vidē.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
3.	Kara cēloņi un miera nosacījumi.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
4.	Tradicionālie un netradicionālie draudi starptautiskajai drošībai un stabilitātei. Demokrātija un starptautisko konfliktu risināšana mierīgā ceļā.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
5.	Starptautiskās organizācijas un konfliktu regulēšana.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
6.	Atturēšana: Militārais saturs un politiskais ietvars.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
7.	Starptautiskā ieroču kontroles, neizplatīšanas un atbrūņošanās sistēma.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
8.	Terorisms un vardarbīgais ekstrēmisms: Starptautiskā dinamika.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
9.	Pilsoņu kari un etniskie konflikti: Cēloņi, regulēšana un atrisināšana.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
10.	Mūsdienu karadarbības hibrīdā daba un nemilitārie līdzekļi. Tehnoloģiju attīstība un starptautiskā drošība.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
11.	Kibertelpa: Sāncensība un sadarbība.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
12.	Informācijas telpa un starptautiskā drošība. Stratēģiskā komunikācija.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
13.	Starptautisko attiecību teoriju "aklie punkti": 1. Starptautiskais terorisms un reālisms. 2. Konflikts Sīrijā un konstruktīvisms. 3. ANO Drošības padomes Lielais piecinieks un liberālisms.	Nodarbības	0.1 (auditorija)
14.	Starptautisko attiecību teoriju kombinēšana: 1. NATO pastiprinātā klātbūtne Baltijas valstīs. 2. Mali pilsoņu karš un starptautiskās atbildes uz to. 3. Ķīnas ietekmes pieauguma radītie izaicinājumi un iespējas starptautiskajai drošībai.	Nodarbības	0.5 (auditorija)
15.	Starptautiskās organizācijas: 1. Ruandas genocīds un ANO neveiksmes faktori. 2. NATO, Ķīna un transatlantiskā drošība. 3. EDSO atbildes krīzei Ukrainā.	Nodarbības	0.1 (auditorija)
16.	Netradicionālie draudi: 1. Gadījuma analīze [migrācija]. 2. Gadījuma analīze [klimats un vide]. 3. Gadījuma analīze [nabadzība].	Nodarbības	0.1 (auditorija)
17.	Hibrīdie draudi: 1. Krievija un iejaukšanās ASV vēlēšanās. 2. Ķīna un Huawei: Problemātikas plašums. 3. Covid-19 un dezinformācija: Sekas starptautiskajai drošībai.	Nodarbības	0.1 (auditorija)
18.	Starptautisko attiecību konceptuālās debates: 1. Nevalstisko aktieru loma starptautiskajā drošībā 21. gadsimtā. 2. Ziemeļkorejas kodolprogramma un starptautiskās atbildes iespēju telpa. 3. Spēka	Nodarbības	0.1 (auditorija)

lietošanas starptautiskajās attiecībās dilemma – ieguvumi un zaudējumi.		
	Kopā lekcijas	4
	Kopā nodarbības	1
	Kopā	5

Vērtēšana

Patstāvīgais darbs:

Studenti un docētāja apspriedīs obligāto literatūru, kam sekos studentu referātu prezentācija (lūdzu, skatiet referātu tēmu sarakstu zemāk, sadaļā "Pārbaudījumi" – Referātu tēmas).

Vērtēšanas kritēriji:

Apmeklējums – 10%
Aktivitāte un sagatavotība nodarbību laikā – 20%
Starpbārbaudījums – 20%
Prezentācija un referāts – 25%
Gala pārbaudījums (eseja) – 25%

Gala pārbaudījums (pilna laika studijas): Eksāmens (Rakstisks)

Gala pārbaudījums (nepilna laika studijas): Eksāmens (Rakstisks)

Studiju rezultāti

Zināšanas:

Pabeidzot studiju kursu, student būs apguvuši zināšanas par galvenajām starptautisko attiecību teorijām un starptautiskās drošības konceptiem un to atspoguļošanas starptautiskās drošības centrālajā problemātikā un konfliktos 21. gadsimtā un jomas reglamentēto normatīvo aktu un standartu prasības, kā arī sabiedrības ilgtspējīgas attīstības principus. Studenti būs guvuši izpratni par konflikta izcelšanās iemesliem un miera priekšnosacījumiem, tradicionālo un netradicionālo draudu kompleksitāti, starptautiskās drošības dilemmām, kā arī paplašinājuši zināšanas par šobrīd notiekošajiem konfliktiem pasaulē un pastiprinājuši spējas izvērtēt starptautiskās sabiedrības iespējas un ierobežojumus uz tiem atbildēt un ieguvuši zināšanas par sabiedrības sociālo un politisko struktūru. Studiju kurss palīdzēs studentiem sistemātiski attīstīt interpretācijas, starptautiskās drošības jautājumu izvērtēšanas un rekomendāciju radīšanas spējas, kā arī projektu vadību un projektu vadības metodes.

Prasmes:

Studiju kursa laikā tiks veidotas studentu prasmes sintezēt teorētiskas pieejas ar empīriskiem faktiem un tiks attīstītas studentu spējas izvērtēt starptautisko konfliktu kompleksitāti un kauzalitāti, kā arī prasmes efektīvi darboties starpkultūru vidē, izprotot globalizācijas problēmas. Diskusiju laikā tiks attīstītas akadēmiskā diskursa un akadēmisko tekstu stratēģiju prasmes, kas nodrošinās prasmes efektīvi darboties starpkultūru vidē, izprotot globalizācijas raksturu. Specifisku uzdevumu ietvaros tiks attīstītas spējas veidot saistītu un kompleksu argumentāciju, kā arī izstrādāt pārskatus, publikācijas un prezentācijas un risināt ar specializētiem pētījumiem un inovācijām saistītas problēmas.

Kompetences:

Šajā studiju kursā studenti uzlabos spējas interpretēt starptautiskās drošības vidi un attīstību tajā, kā arī skatīt šīs kategorijas kompetentā un kontekstuāli bagātā ietvarā un analizēt plašā vēsturiskā un teorētiskā kontekstā. Rakstot referātus un gala pārbaudījuma esejas, studenti demonstrēs savu oriģinālo akadēmisko darbu un tiks iedrošināti izvirzīt oriģinālus un labi argumentētus secinājumus un idejas starptautiskajā drošības vidē pastāvošo problēmu risināšanai. Studenti izkops spēju efektīvi izmantot organizācijas resursus, maksimizējot organizācijas un sabiedrības ieguvumus.

Bibliogrāfija

Obligātā literatūra:

Nr.	Nosaukums	Saite
1.	Kydd, Andrew H., Walter, Barbara F. The Strategies of Terrorism. International Security, Vol. 31, No. 1 Summer, 2006, pp. 49-80. (akceptējams izdevums)	

2.	Deudney, Daniel, Ikenberry, G. John. Liberal World. The Resilient Order. Foreign Affairs, Vol 97, No. 4. 2018, pp. 16-24.	🔗
3.	Kramer, Franklin D., Butler, Robert J. Cybersecurity: Changing the Model. Atlantic Council, Apr. 1, 2019.	
4.	Fearon, James D. Cooperation, Conflict, and the Costs of Anarchy. International Organization, Vol. 72, Issue 3, Summer, 2018, pp. 523-559.	🔗
5.	Wood Forsyth, James, Pope, Billy E. Structural Causes and Cyber Effects: Why International Order is Inevitable in Cyberspace. Strategic Studies Quarterly, Winter, 2014, pp. 112-127.	
6.	Mearsheimer, John J. Why the Ukraine Crisis Is the West's Fault: The Liberal Delusions That Provoked Putin. Foreign Affairs, Vol. 93, No. 5. 2014, pp. 400-417.	

Papildu literatūra:

Nr.	Nosaukums	Saite
1.	Moravcsik, Andrew. Taking Preferences Seriously: A Liberal Theory of International Politics. International Organization, Vol. 51, No. 4, Autumn, 1997, pp. 513-553.	
2.	Huth, P., Russett, B. What Makes Deterrence Work? Cases from 1900 to 1980. World Politics, Vol. 36, No. 4, Jul., 1984, pp. 496-526.	🔗
3.	Ellul, Jacques. Propaganda. The Formation of Men's Attitudes. Vintage books edition, February, 1973, pp. 61-105.	
4.	Fearon, James D. Rationalist Explanations for War. International Organization, Vol. 49, No. 3. Summer, 1995, pp. 379-414.	
5.	Posen, Barry R. The Security Dilemma and Ethnic Conflict. Ethnic Conflict and International Security, Princeton University Press, 1993, pp. 103-124.	🔗
6.	Finnemore, M., Sikkink, K. International Norm Dynamics and Political Change. International Organization, Vol. 52, No. 4, International Organization at Fifty: Exploration and Contestation in the Study of World Politics, Autumn, 1998, pp. 887-917.	🔗
7.	Luttwak, Edward N. Give War a Chance. Foreign Affairs, Vol 78, no. 4, 1999, pp. 36-44.	
8.	Gartzke, E., Li, Q., Boehmer, C. Investing in the Peace: Economic Interdependence and International Conflict. International Organization, Vol. 55, Issue 2, Spring, 2001, pp. 391 – 438.	🔗
9.	Barnett, Michael N., Finnemore, Martha. The Politics, Power, and Pathologies of International Organizations. International Organization 53(4), 1999. pp. 699-732.	
10.	Schroeder, Paul. Historical Reality vs. Neo-Realist Theory. International Security, Vol. 19, No. 1, Summer, 1994, pp. 108-148.	
11.	Walt, Stephen M. Rigor or Rigor Mortis? Rational Choice and Security Studies. International Security. Vol. 23, Issue 4, Spring, 1999, pp. 5-48.	
12.	Lonsdale, David J. Information Power: Strategy, Geopolitics, and the Fifth Dimension. In: Colin S. Gray, Geoffrey Sloan (eds.). Geopolitics. Geography and Strategy. Frank Cass Publishers, 2003, pp. 137-161.	
13.	Mearsheimer, John J. The False Promise of International Institutions. International Security, Vol. 19, No. 3, Winter, 1994-1995, pp. 5-49.	
14.	Ross, Michael L. How Do Natural Resources Influence Civil War? Evidence from Thirteen Cases. International Organization 58(01), February, 2004, pp. 35-67.	
15.	Pape, Robert A. The Strategic Logic of Suicide Terrorism. American Political Science Review, Vol. 97, Issue 3, August, 2003, pp. 343–361.	
16.	Kalyvas, Stathis N. "New" and "Old" Civil Wars: A Valid Distinction? World Politics, Vol. 54, No. 1, Oct., 2001, pp. 99-118.	🔗
17.	Walt, Stephen M. International Relations: One World, Many Theories. Foreign Policy, No. 110, Special Edition: Frontiers of Knowledge, Spring, 1998, pp. 29-32; 34-46.	

18.	Van Evera, Stephen. Offense, Defense, and the Causes of War. <i>International Security</i> , Vol. 22, Issue 4, Spring, 1998, pp. 5-43.	
19.	Sagan, Scott D. Why Do States Build Nuclear Weapons? Three Models in Search of a Bomb. <i>International Security</i> , Vol. 21, No. 3., Winter, 1996-1997, pp. 54-86.	
20.	Rovner, Joshua, Moore, Tyler. Does the Internet Need a Hegemon? <i>Journal of Global Security Studies</i> , Vol. 2, Issue 3, July, 2017, pp. 184–203.	
21.	Choucrist, N., Tuan, Nguyen A., Rotenberg, M. Social contract for the artificial intelligence age. Safety, security, & sustainability for AI world. Riga Conference policy brief, Riga, Latvian Transatlantic Organisation, 2020.	
22.	Monteiro, Nuno P., Debs, Alexandre. The Strategic Logic of Nuclear Proliferation. <i>International Security</i> . Vol. 39, Issue 2, 2014, pp. 7-51.	
23.	Biddle, Stephen. <i>Military Power: Explaining Victory and Defeat in Modern Battle</i> . Princeton: Princeton University Press, 2004, pp. 1-51. (akceptējams izdevums)	
24.	Fortna, Virginia P. Scraps of Paper? Agreements and the Durability of Peace. <i>International Organization</i> 57(02), February, 2003, pp. 337-372. (akceptējams izdevums)	
25.	The Impact of New Technologies on Peace, Security, and Development. Independent Commission on Multilateralism, International Peace Institute, 2016.	
26.	Asal, Victor H., Rethemeyer, Karl R. The Nature of the Beast: Organizational Structures and the Lethality of Terrorist Attacks." <i>Journal of Politics</i> , January, 2008, pp. 437-449. (akceptējams izdevums)	
27.	Crescenzi, Mark J. C. Reputation and Interstate Conflict. <i>American Journal of Political Science</i> , Vol. 51 (2) – Apr 1, 2007, pp. 382-296. (akceptējams izdevums)	
28.	Fortna, Virginia P. Does Peacekeeping Keep Peace? <i>International Intervention and the Duration of Peace after Civil War</i> . <i>International Studies Quarterly</i> , Vol. 48, no. 2, 2004, pp. 269-292. (akceptējams izdevums)	
29.	Cohen, Saul B. <i>Geopolitics. The Geography of International Relations</i> . Rowmann & Littlefield, 2015, pp. 15-63.	
30.	Downes, Alexander B. How Smart and Tough are Democracies? Reassessing Theories of Democratic Victory in War. <i>International Security</i> , Vol. 33, Issue 4, Spring, 2009, pp. 9-51. (akceptējams izdevums)	